

سرمقاله
توافق دفاعی مشترک عربستان و پاکستان، تحولی در ژئوپولیتیک منطقه ادامه از صفحه یک از سوی دیگر، عربستان سعودی که در چند سال گذشته با کمک‌های مالی و تکنولوژیک به توسعه نیروهای نظامی خود پرداخته، با این توافق به‌طور غیرمستقیم قادر به بهره‌برداری از توانمندی هسته‌ای پاکستان خواهد بود. این تغییر در معادلات دفاعی، به‌ویژه در شرایطی که ایران و اسرائیل هرکدام در تلاش برای تقویت نفوذ خود در منطقه هستند، ممکن است به رقابت‌های هسته‌ای جدیدی منجر شود. عربستان سعودی که تاکنون به‌طور رسمی از تولید سلاح هسته‌ای خودداری کرده، با نزدیک شدن به پاکستان و دسترسی به توانمندی‌های هسته‌ای این کشور، می‌تواند به عنوان یک نقطه‌عطف در آینده سیاست‌های هسته‌ای خود عمل کند. این توافق نیز در سطح جهانی بازتاب‌های قابل توجهی خواهد داشت. از یکسو، کشورهای غربی به‌ویژه ایالات متحده که تاکنون از عربستان سعودی به‌عنوان متحدی استراتژیک در منطقه خاورمیانه حمایت کرده‌اند، با دیدگاه متفاوتی نسبت به روابط امنیتی میان عربستان و پاکستان خواهند نگریست. این همکاری به‌ویژه به‌دلیل حضور پاکستان به‌عنوان یک کشور هسته‌ای، ممکن است نگرانی‌هایی را در میان قدرت‌های بزرگ ایجاد کند. از سوی دیگر، چین که در سال‌های اخیر روابط اقتصادی و نظامی خود را با پاکستان به‌طور چشمگیری گسترش داده، ممکن است از این توافق حمایت کند، چرا که تقویت قدرت دفاعی پاکستان می‌تواند به تقویت نفوذ چین در منطقه نیز کمک کند. در مقابل، اسرائیل که همواره به دنبال حفظ امنیت خود در برابر تهدیدات منطقه‌ای بوده، ممکن است این توافق را تهدیدی جدی برای ثبات امنیتی خود ببیند و به‌دنبال ایجاد ائتلاف‌های جدید برای مقابله با این چالش باشد. اگرچه این توافق در حال حاضر یک حرکت استراتژیک مهم به‌نظر می‌رسد، اما در عمل ممکن است چالش‌های متعددی پیش روی آن قرار گیرد. یکی از این چالش‌ها، اعتماد است. عربستان سعودی و پاکستان هر دو در عرصه سیاست‌های منطقه‌ای دارای منافع خاص خود هستند و ممکن است در مواردی منافع متناقضی داشته باشند که اجرای تعهدات دفاعی میان آنها را پیچیده کند. همچنین، چالش‌های داخلی و فشارهای بین‌المللی می‌تواند باعث کندی یا تغییر در اجرای این توافق شود. توافق دفاعی جدید میان عربستان سعودی و پاکستان، که در واکنش به حمله اسرائیل به قطر شکل گرفت، نشان‌دهنده یک تغییر اساسی در معادلات امنیتی و استراتژیک منطقه خاورمیانه است. این توافق می‌تواند پایه‌گذار ائتلافات جدیدی در منطقه باشد و به‌ویژه در عرصه هسته‌ای تحولات مهمی را رقم بزند. در حالی که این همکاری می‌تواند به عنوان یک سد دفاعی در برابر تهدیدات خارجی عمل کند، باید دید که در آینده چگونه کشورهای دیگر به این تحولات واکنش نشان خواهند داد و آیا این توافق پایدار خواهد ماند.

خبر
سلییمی پاسخ ایران به تحرک اروپا و آمریکا قطعی و بدون ملاحظه خواهد بود عضو هیات رئیسه مجلس اقدام آمریکا و اروپایی‌ها برای بازگرداندن قطعه‌نامه‌های خاتمه‌یافته شورای امنیت را آغاز فروپاشی قواعد بین‌الملل دانست و گفت: جمهوری اسلامی ایران حتما پاسخ جدی، قاطع و بدون ملاحظه خواهد داد. حجت‌الاسلام علیرضا سلیمی در گفت‌وگو با ایسنا در واکنش به تحرک غیرقانونی سه کشور اروپایی برای بازگرداندن قطعه‌نامه‌های خاتمه‌یافته شورای امنیت، گفت: اسنپ‌یک ابزاری برای ایجاد یک فضای روانی در داخل کشور است چون تاثیر بازگشت ۶ قطعه‌نامه بیشتر از تحریرهای ثانویه آمریکا نخواهد بود که شامل‌تر و جدی‌تر و برنده‌تر است. وی افزود: عمده هدف اروپایی‌ها ایجاد جو روانی و حالت انتظاری در کشور است؛ چون تحریرهای ناشی از بازگشت ۶ قطعه‌نامه شامل حوزه نفتی، کشتی و به طور کلی حوزه‌های اقتصادی نمی‌شود و عمدتا بحث موشکی و هسته‌ای است. نماینده تهران در مجلس بیان کرد: اروپایی‌ها و آمریکایی‌ها نشان داده‌ند که به قواعد بین‌الملل پایبند نیستند؛ امروز برای همگان روشن شد که آن‌ها در برجام به دنبال فریب بودند که با لجن‌بد امتیازاتی از ایران بگیرند بعد در زمانی که باید وضعیت عالی شود، طور دیگری رفتار کنند.

چرا برخی رویکردهای داخلی ضد منافع ملی عمل می‌کنند؟

تندروی داخلی خطرناک‌تر از تهدیدات خارجی

هفته‌های گذشته در حالی که نهادهای امنیتی و بالادستی کشور از احتمالا بالای فعال شدن اسنپ یک اطلاع داشتند، مسعود پزشکیان اشاره مهمی به نقش تندروی‌ها در وضعیت کشور کرد. او گفته بود: دغدغه اصلی من، حتی پیش از بحث اسنپ‌یک، آن چیزی است که در داخل کشور در حال رخ دادن است. نگرانی اصلی من درباره نغمه‌ها و صداهایی است که بلند می‌شود و می‌خواهد همین وحدت و انسجام نوابی را که تازه در حال شکل‌گیری‌ست، تضعیف کند.

او ادامه داد: «آنچه آقای پزشکيان مطرح کرده، بیشتر در قالب یک گفت‌وگوی صمیمانه با جامعه است. پیام اصلی او این است که مبدا رفتارهای تند کشور پس از جنگ، انسجام ملی و همکاری عمومی بود که توانست به موقعیت ایران، رهبر انقلاب و سایر نهادهای قدرت و استحکام ببخشد. امروز نیز این انسجام برای همه ما ارزشمند و مایه افتخار است و همدار رئیس‌جمهور دقیقاً به این نقطه بازمی‌گردد؛ یعنی مراقبت از این ستون نیرومند توانمندی ملی».

عطریانفر با اشاره به مقایسه‌ای که رئیس‌جمهور در سخنانش مطرح کرده بود، توضیح داد: «آقای پزشکيان حق دارد بگوید که خطرات ناشی از تندروهای داخلی شاید مهم‌تر از تهدیدات خارجی باشد. زیرا دشمنان ما در عرصه بین‌المللی، اعم از قدرت‌های استکباری و کشورهای غربی، طبیعتاً بر اساس رفتارهای خصمانه خودشان عمل می‌کنند. آنها در قالب تحریرها، از ابزارهای شورای امنیت و سایر نهادهای بین‌المللی استفاده کرده‌اند و همواره علیه ایران گام برداشته‌اند.

این فعال سیاسی افزود: «ما این منش دشمنان خیر را می‌شناسیم و طبیعی است که از آن‌ا انتظاری جز دشمنی نداشته باشیم. اما وقتی در داخل کشور و در میان نیروهای خودی، به جای همدلی و کمک، شاهد بروز تندروی‌هایی باشیم که انسجام ملی را تهدید می‌کند، زبان آن برای ما مضاعف خواهد بود. چرا که در شرایطی که انتظار یاری و همراهی داریم، اگر

حرکت‌ها به سمت افراط و ضربه به وحدت اجتماعی برود، خسارت‌ها چند برابر می‌شود.»

به گفته عطریانفر، پیام پزشکيان را باید در همین چارچوب تفسیر کرد: «این تذکر یک هشدار متعارف و قابل توجه است که یادآور می‌شود مراقبت از انسجام داخلی در مواقع بحران از هر موضوع دیگری اهمیت بیشتری دارد.»

نمازی: نگاه «جنگ سردی» تندروها سیاست ایران را منزوی کرده است

علی‌محمد نمازی، فعال سیاسی و عضو حزب کارگزاران سازندگی، در گفت‌وگو با رویداد۲۴ با انتقاد از جریان‌های تندرو در کشور، بر این نکته تأکید کرد که اتخاذ رویکردهای افراطی در موضوعات کلان و سرنوشت‌ساز، به‌ویژه در زمینه مذاکره با غرب و به‌خصوص ایالات متحده آمریکا، نتنها سودی برای کشور ندارد بلکه به انزوی بیشتر ایران در عرصه بین‌المللی منتهی‌اجداد.

نمازی در تشریح دیدگاه خود اظهار داشت: «رفتار گروه‌های تندرو در عرصه سیاسی، به‌ویژه هنگامی که موضوعی، چون مذاکره مطرح می‌شود، آشکارا نشان‌دهنده عدم تعادل و ناپختگی در نگاه و روش آنان است. در شرایطی که کشور بیش از هر زمان دیگری نیازمند عقلانیت، خویشتنداری و اتخاذ تصمیمات

روئیکاری اروپایی با حمایت آمریکا، قطعه‌نامه بازگشت تحریرهای

لغو شده علیه ایران را به رای گذاشت؛ اقدامی که هم فشار غرب بر

تهران را تشدید می‌کند و هم آخرین مسیرهای دیپلماسی هسته‌ای

را با تهدید جدی مواجه ساخته است. ایران در حالی که بر گفت‌وگو

و همکاری فنی با آژانس بین‌المللی و حل و فصل مساله هسته ای

از طریق دیپلماسی تاکید دارد اما اعلام کرده که برای پاسخ به هر

سناریویی آمادگی کامل دارد.

به گزارش ایرنا، تروئیکای اروپایی شامل فرانسه، آلمان و انگلیس

روز گذشته (جمعه ۲۸ شهریور) در اقدامی از پیش اعلام شده و با

حمایت ایالات متحده، قطعه‌نامه تداوم لغو تحریرهای شورای امنیت

علیه ایران را به رای گذاشتند. نتیجه این اقدام، تصمیم به بازگشت

تمامی قطعه‌نامه‌های تحریمی بود که بر اساس توافق هسته‌ای ۲۰۱۵

از تشدید فشارهای غرب بر تهران است بلکه آخرین روزه‌های

دیپلماسی برای حل‌وفصل مناقشه هسته‌ای را با تهدیدی جدی

مواجه کرده است.

ده سال پس از طراحی و امضای برجام، روند تعامل اروپا با

پرونده هسته‌ای ایران نشان‌دهنده فاصله گرفتن تدریجی این قاره

از راهبردهای واقع‌بینانه و دیپلماسی مؤثر است. برجام، با هدف

تضمین عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای در ازای لغو تحریرها

و ایجاد فضای همکاری اقتصادی، در سطح بین‌الملل یک موفقیت

نسبی دیپلماتیک محسوب می‌شد اما ایده‌ها را برای باز شدن درهای

تعامل با ایران زنده نگه داشت اما تحولات چند سال اخیر نشان

داده که سیاست اروپایی‌ها در مواجهه با ایران از مسیر طراحی‌شده

خارج شده و بیشتر به واکنش‌های لحظه‌ای و اقدامات مبتنی بر

فشار محدود شده است.

پس از خروج یکجانبه آمریکا از برجام در سال ۲۰۱۸، اروپا

تعهد مشخص را برای حمایت از ادامه اجرای توافقی هسته‌ای

و حفظ منافع اقتصادی ایران اعلام کرد. این تعهدات شامل

تضمین خرید نفت و گاز ایران، حمایت از بانک‌ها و شرکت‌های

اروپایی برای همکاری با تهران، راهدانازی کانال‌های مالی

حساب‌شده است، این جریان‌ها با برخورداری

هیجانی و مواضع غیرمنطقی صحنه سیاست‌را ملتهب

می‌سازند.»

وی با اشاره به عملکرد برخی نمایندگان مجلس،

گفت: «نمایندگان جبهه پایداری که بر کرسی

قانون‌گذاری تکیه زده‌اند، بارها و بارها چنین رفتارهای

غیرمنطقی و شتابزده‌ای را از خود بروز داده‌اند. ریشه

این اقدامات را باید در نوعی روحیه افراطی و ناتوانی

در اتخاذ رویکردهای متوازن و عادلانه جست‌وجو کرد.

آنان به‌گونه‌ای بر یک موضع خاص پافشاری می‌کنند

که حتی در مواجهه با تحولات تازه و تغییر شرایط،

حاضر به بازنگری و اصلاح دیدگاه‌های خود نیستند.»

نمازی ادامه داد: «این افراد با به‌طور مطلق و افراطی

از یک موضوع دفاع می‌کنند یا به‌شدت در برابر آن

موضع‌گیری می‌کنند؛ بی‌آنکه توجهی به عواقب واقعی

این نوع برخورد‌ها داشته باشند.»

وی در ادامه متذکر شد: «سیاست‌هایی که به‌طور

غیرعقلانیه‌پنهان به دنبال گذشته و رقابت‌های سرد جنگی

نگاه می‌کنند، تنها به انزوی بیشتر کشور منجر خواهند

شد. چنین رفتارهایی بیش از هر چیز بیانگر بی‌اطلاعی

آنان از واقعیت‌های کشور و بی‌خبری از شرایط پیچیده

و پرتحول جهان معاصر است.»

این عضو حزب کارگزاران با تأکید بر لزوم نگاه ملی و